



մար կուսեցան, մասնիններ չկային: Պուկարներին մէջ կը վխտային պուկար մասնինները: Բայց այդ արգելք չեղաւ իրենց անկախութեան ջանքերին և չյուսահատուցուց զիրենք: Ո՞ր ազգ եթէ մեր ներկայ վիճակի մէջ գտնուի, այդ պակասութիւններ և գուցէ աւելին չունենար: Խնդիրը հոս է թէ մեր զգացող և խաղաղող (այս երկու բառեր մէկտեղ կը դնենք ու բովանդակ երկուքը միասին անհրաժեշտ են) ազգասէրներ, հոգ չէ թէ թուով որչափ ալ փոքր լինին ի սկզբնային, պէտք է իրար օգնեն, իրար աշխատակցին ազգի այս գէշ վիճակ փոխելու համար, ոչ թէ յուսահատին ազգի այս վիճակէ և մէկ կողմ քաշուին, աշխատողները մինակ թողնով հրապարակի վրայ, ներքին և արտաքին թշնամիներն հալածանքներն առջեւ:

Ազգատեսայնի անամթութեան և տգէտների անհասկացողութեան և զգացողի և յուսահատելով քաշուելով քաշուելով է զանոնք: Անդապար խօսելով, գրելով և իրար աշխատակցելով է որ պիտի կրնանք վերջապէս հասկացունել ժողովրդին ճշմարտան ու օգտակարը:

(Նարուհակի)

Մ. ֆ.

#### ՆԱԽԱԿ ՊԱՐՈՒԿԱՍՏԱՆԷՆ

Կ.պոլիս, 9/24 ապրիլ, 94

Պատրիարքի հրաժարականին վրայ անորոշ լուրեր կը պտտին. ու մանք կրան թէ Սուլթանէն ընդունուած է: Իրողութիւնը սա է որ Պատրիարքը ներկայ չգտնուիր ազգային խորհուրդներուն. իր վրայ ըստ պանութեան փորձ լինելէն ի վեր վախ մէջ է և կուզէ հրաժարել պատրիարքութենէն:

Յնդգեան պատրիարքին սպանել փորձող երիտասարդը յայտարարած էր թէ կիսրոս կողմէն եկած է. ձեռքն ալ անցած թուով ունէր որով կը պիտէր թէ ինք անգլիահայտակ է. բայց բացուած քննութենէ մը հասկցուեր է թէ այդ թուով անվաւեր է եղեր կամ թէ թիւք կառաւարութիւնը չէ ուզեր վաւերական ճանչել. այդ կէտ շատ յայտնի չէ: Տգան բանտին մէջ շատ չարաբեր են խոտորանացունելու համար թէ ո՞վ են իր ընկերները. նա պիտէր է թէ ինք ընկեր չունի, այլ ընդհանուր ազգը գեղո՞՞ է այս պատրիարքէն որմէ ազատուի կուզէ որովհետեւ հայ ազգին ցաւերն ու պէտքերը անկեղծօրէն և ճշգրտութեամբ չկրնար բացատրել օմբ. կառավարութեան որով թէ՛ ազգին մէջ խռովութիւններ և թէ՛ կառավարութեան համար ձանձրութիւններ կը ծագին: (1)

Բայց Մայր. եկեղեցւոյ լուսարարը գնացեր խմացուցեր է ոստիկանութեան թէ այս ինչ երիտասարդը եկե-

ղեցին անոր հետ կը գտնուէր և կամ այն ինչ օր ինք անսած է այս երիտասարդը շաքարավաճառ հայու մը խանութը ուր կաշխատէր: Եւ հապարդ մը ձերբակալութիւններ և քննութիւններ կսկսին որով քանիներ կը ամենալին ցարդ բանտերուն մէջ:

Այդ լուսարարն արդէն շատ անպիտան և ցած արարած մը լինելուն համար, եկեղեցւոյն պաշտօնէութիւնը բողոքեց իր դէմ, թաղական խորհուրդն ալ արձակեց զինք. բայց Նազըմ պէյի և Մաքսուտ Սիմոն պէյի միջնորդութեամբը Պատրիարքը յանձնարարեր է որ նորէն ընդունին լուսարարը. թաղ. խորհուրդն ալ ընդուներ է զինք, բայց այս անգամ ոչ իբրեւ լուսարար, այլ իբրեւ ժամկոչ:

Անցած շաբաթ վանեցի և Բաղէշցի քանի մը պատուաւոր վաճառականներ ալ ձերբակալուեցան. խուզարկութիւնները զիշերանց կը կատարուին և խիստ մանրակրկիտ կերպով: Վանեցի 5 վաճառականներ որոնք ամենքն ալ մէկ տան մէջ կը բնակին, զիշերանց կը տարուին Ոստիկանութեան դռնը ուր թեթեւ հարցաքննութեան մը կենթարկուին քանի որ իրենց տան մէջ ոչինչ կասկածելի բան չէին գտած: Անոնքն և զործերնին արձանագրելով կարծազեն զիրենք նոյն օր, երաշխաւոր առնելով որ երբ նորէն կանչուին, փութան ներկայանալու. բայց այն օրէն մինչեւ այժմ 3 շաբաթ անցած է և նորէն չեն կանչուած: Թէ ի՞նչն էր եղած առնց ձերբակալման պատճառ, յայտնի չէ. անշուշտ յիմար կասկած մը:

Իսկ Բաղէշցիներ, 4-5 պատուաւոր վաճառականներ, ծանր ամբաստանութիւն մ'ունէին իրենց վրայ: Ամերիկա գտնուող բնիկ Բաղէշցի Սեդրակ անուն մէկը որ մասնաւոր թշնամութիւն կունենայ սոցա հետ, կը մտածէ իր վրէժ լուծելու համար սուտ զըրպարութեամբ զիրենք կառավարութեան ճիւղներուն մէջ ձգել իբրեւ յեղափոխական անձինք. Ամերիկայէն նամակ կը գրէ ուղղակի Իւրաքանձիւրի հասցէին, կարգ մը սուտեր շինելով մէջը, թէ այն ինչ ընկերութեան ըրած յանձնարարութիւննիդ կատարեցի, զրկած ստակնիդ տեղը յանձնեցի եւն: Բայց Բաղէշցի վաճառականները խելացի կը գտնուին և նամակը կը տանին կը յանձնեն ուղղակի ոստիկանութեան, յայտնելով թէ իրենց դէմ թշնամութեան համար այսպիսի զրպարտական խաղ մը խաղցած են: Երբ ժամանակ մը վերջ ուղղակի կառավարութեան տեղեկութիւն կը հասնի թէ Բաղէշցիք այսպիսի յեղափոխական ձգտումներ ունին և թէ մինչեւ իսկ թղթակցութիւններ ալ ունին զորս խուզարկելով կրնաք ճշմարտութիւնն երեւան հանել, հապարդութիւն է որ զիշերանց կը կոխեն Պաշտօնական խանը, խուզարկութիւններ կընեն և Բաղէշցիներն ալ ձերբակալելով կը տանին ոստիկանական պաշտօնատունը. երկար քննութեան վերջ խնդիրը կը պարզուի թէ թշնամական արարք մ'է եղեր և կա-

ռավարութիւնն ալ կը հասկնայ թէ անհատ մը ուզեր է զինք իր վրէժառութեան գործիք և խաղաղիք դարձունել: Արդեօք քանինէր մինչեւ այժմ այդպիսի զրպարտական խաղերու զոհուելով մեռած են և կամ բանտերու մէջ կը մաշին դեռ: Բարեբաղդապէս այդ Բաղէշցի վաճառականները կառավարական բարձրաստիճան անձներէն իրենց ծանոթներ ունին եղեր որոնց պաշտպանութեամբը յաջողեր են իրենց անմեղութիւն երեւան հանել տալ:

Երզրատի մէջ վերջերս եղած ցոյցերուն պատճառով, Սուլթանը հրապարակահայտած է մասնաւորապէս այդ քաղաքը պաշարման վիճակի մէջ դնելու համար:

#### ՆԱԽԱԿ ՊԱՐՈՒԿԱՍՏԱՆԷՆ

Նոր-Ջուղա, փետր. 19/3 մարտ 94

Նոր-Ջուղայու նորակազմ «Բաֆֆի» ընթերցասիրաց ընկերութեան բացման հանգէն 10/22 փետրուար ամսոյս երեկոյեան տեղի ունեցաւ Պր. Գեորգ Ներսէսեանի նոր դնած ապարանքում: Երկկարգ վաճառաւ հրաւիրատուների համաձայն, դահլճում ներկայ էին ոչ միայն ընկերութեան ամբողջ անդամակիցներն, այլ և հարիւր քսան հոգեւոյ Պատուելի ազգայինք և ճիկնայք որք շար ի շար բաղմած աթոռների վերայ, ունկնդիր էին լինում եւրոպական քաղցրահնչուն նուագարաններին: Պր. Յ. Ղազարոսեանի հրահանգելով քսանի չափ պատանկայ խմբակն դահլճի պաշտամից երգել սկսաւ նախ «Մի համեղ փառք» երգն: Ապա ընկերութեան Տնօրէն Դոքտոր Մ. Աղանուրեանց բացաւ հանդէսը մի համաօտ բանաստեղծութեամբ՝ նորակազմ ընկերութեան օգտուէտ նպատակը բացայայտելով, որին հետեւեց «Հապա՛քաջապա՛ք» զուարթալի երգն որ յուզեց հանդիսականաց սրտերը: Պր. Գ. Չոհրապեանց կարգաց մի յորդուրական ուղղած առ ընկերութեան անդամակից երիտասարդներն որոյ մէջ ցոյց տալով հեռաքաղաքացի հայ ազգաբնակիցութեանց յառաջդիմութիւնները և հետեւապէս մերոյ բարի նախանձաւորութիւնն և Նոր-Ջուղայեցի նախնի անհատից սմանց կրթական մեծագործութիւններն, խրախուսական յորդոր կարգաց և շնորհաւորեց նոցա գովելի գիտումն եղբայրակից լինելու մասին թէհարանի համանուն ընկերութեան հետ. այդ ուղերձ վերջացաւ երաժշտաց խմբին «Առ ընկալ ի գիրկդ» քաղցրիկ երգով: Ետ որոյ «Ազգայէր և գիտնական» անուն մի զանաւորական արամաստութիւն կարգացուեցաւ երկու երիտասարդներից թատերական ձևով զուարճացնելով հանդիսականներին: Ազգասէրն Հայկալիւր համոզիչ փառաբերով վերջապէս ափ ի բերան պապանձեցուց օտարախորթ և անդապ հայ զիտնականին որոյ ի վերջոյ այլազգական անունն ևս փոխարկելով կուչեց նրան Արմենակ որին հետեւե-

ցաւ մի ոտանաւոր «Դու պիտ' լինիս Արմենակ, Հայկալ հարազատ զաւակ»: Սոյն ծիծաղալար թրամաստութիւն քանիցս ծափահարուեցաւ բաղմականներէց:

Կէս ժամի չափ հանդէսն զադարառնելով և նուագարանաց քաղցր մեղեդիքն շարունակուելով, բոլորն հիւրասիրուեցան ձեռնական համեղաճաշակ թէյի և պին: Այնուհետեւ Պր. Գ. Չոհրապեանց ցոյց տալու համար թէ ո՞վ էր Յակովբ Մէլիք Յակովբեանց, Բաֆֆին, որի անմահ անունն երկու քոյր ընկերութիւնք պարծանք կ'ընէր են իւրեանց ընթերցարանի ճակատին վերայ, նա պատմեց Բաֆֆիի համաօտ կեանքն և դրականական առաքարկում հայ հասարակութեան մատուցած վսեմ ծառայութիւնքը. յետոյ երգուեցաւ «Հայրենասէր Արամեանք» երգն: Պր. Ե. Ա. Եղիայեանց նախ Գամառ Գաթիպայի ոտանաւորներից երկուսն արտասանելով, մի երգից զինի դարձեալ շարունակեց կարգաւ Բաֆֆիի մի յօդուածը «Վիպադութիւնը Հայոց մէջ»: Դարձեալ կարգաց թէհարանայ Բաֆֆի ընկերութեան և տեղւոյն ընթերցասէր երիտասարդաց եւ ուսնողովն այլ քաղաքներում ևս ճիւղեր ունենալու մասին որոյ յորդորանքն մատար եւս Ջուղայեցի երիտասարդք եղբայրակից եղանոցա հետ, ձեռնարկելով տեղւոյս համանուն ընկերութեան. ապա ընկերութեան կանոնագրութիւնից քանի յօդուածներ կարգաւոր բացատրեց որ ընկերութեան բուն և միակ նպատակն է ընթերցասիրութիւնը տարածել տեղւոյս հայոց մէջ. ուստի յորդոր կարգաց քաղաքներ ընկերութեան մէջ անդամակցելով և թէ՛ կամաւոր նըւէներով: Յետ այնք Մարտէյէզի եղանակաւ մի ազգային երգից զինի, Պր. Յ. Աղանուրեանց ընկերութեան ի զիմաց խնդրեց պատուեալ հանդիսականներից որ ով ոք սիրայօժար է, կայ ժամանակ բանաստեղծութիւն անելոյ: Պր. Յ. Տէր Կ. Յորդանանեան բնաբան առնելով տեղւոյս նախկին ընկերութեան կազմակերպուելն և ապա զինի քանի ամաց դադարման ցաւալի հանգամանքներն, գովեց երիտասարդաց նոր աշխոյժն նոյն ընթերցասէր ակմբի քաղաքեալ յոյսերն ու սրբտեղն վերանորոգելոյ համար Բաֆֆիի անուամբ և յորդոր կարգաց յորաւտեղն զոնէ և ամօթով չմիայ տեղաբնակ եւրոպացւոց մօտ և պարտահայ գրացի քաղաքաց Հայ եղբարց մօտ՝ բոլորի քամահանքն ընդունելով:

Ի վերջ ամենայնի, մեղական բաղտերով ներկայացուեցաւ թէ՛ Ս. Գրոյ և թէ՛ այլ պատկերներ ի դրօսանա ամենեցուն: Խրախուսող քաղմականներից բաւական նպատ ևս հանգամանակեցաւ ընթերցարանի օգտին և ամենքն դո՛ւ և զուարթ մեղեդիքն հանդիսավայրից: Գոհունակութեան արժանի են Պր. Մարտիոսը, Պր. Չաքաբիս Յարութիւնեանի և Պ. Աւետիս Մ. Ամիրխանեանի, որպէս և մասնաւոր խմբի միւս անդամաց ջանք ու աշխա-

(1) «Հնչակ» իր փերջին թուի մէջ փութացեր է հրատարակել թէ այդ երիտասարդը շեշակեան մէ...: Ականջը խօսի Տիար Վարդուհանին:

— Դուզլարիւի Զէրախնաւոս իշխանը զերազարձած է Սոֆիա, իսկ իշխանուհին կը մնայ դեռ Էպֆէսի թղկակը թէհե բաւական առողջացած է այժմ :

ՄԻ ՊՈՒԼԿԱՐ ՀԱՅՐԵՆԱՍԻՐ  
(ՀԱՔԱՐԻԱ ՍՈՑԻԱԼԻՅԵ)

ՅԵՐԱՅԵԼԵՆԻ ԹԱՐԳԱՆՆԵՑ

ՄԻՐՏԻՉ ՓՈՐՓՈՒԳԱԼԵԱՆԻ

1894

Պուլկարիան անկախութեան հե-  
րոսներէ մէկն, Չարքարի Սթոյա-  
նովի, որ իր ընդունակութեան և հայ-  
րենասիրական ոգեւորութեան շնոր-  
հով յաջողեցաւ մի լեռնաբնակ գիւ-  
ղացի հովիտի պարզ վիճակէն հեռու  
հետէ արհեստաւոր, վարժապետ, յե-  
ղափոխական գործիչ, խմբագրապետ  
և վերջապէս ազատ Պուլկարիան Սե-  
զային ժողովին նախագահ դառնալ  
խիստ հետաքրքրաշարժ կենսագրու-  
թիւնն է, ուր ուշագրութեան արժանի  
տեղեկութիւններ կան նաեւ Պուլկա-  
րիան թիւրքի լուծէն ազատելու աշ-  
խատող պուլկար հայրենասէր յեղա-  
փոխականների գործունէութեանը  
մասին: Սկիզբը դրուած է նաեւ հեղի-  
նակին, Բորֆեսէօր Լուի Լըժէի, և  
թարգմանչին միջեւ եղած թղթակ-  
ցութիւնը այս գրքի հայերէն թարգ-  
մանութեանն առթիւ:

Հեղինակը շատ իրաւամբ կը գրէ  
իր յառաջարանի վերջ թէ «Չար-  
մանք պիտի պատճառէ ինձ և թէ ըն-  
թերցողների հետաքրքրութիւնը  
չարժի պետական մարդ դարձած մի  
գիւղացու այս վաւերական պատմու-  
թեան վրայ:»

Գինն է փոստի ծախքով մէկտեղ  
1 ֆրանկ և 40 սանթիմ:

Տարածելու համար մեծ քանակու-  
թեամբ առնողներին 25 % զեղչ կը  
լինի:

(Պարսկաստանի Հայերին համար  
1 ֆրանկ է:)

ԵԱԽՈՒ ԳԻՐՔԵՐ

Հետեւեալ գիրքերը կարելի է ըս-  
տանալ Արմենիայի խմբագրատունէն  
փրենց առջեւ նշանակուած գիներով  
որոնց մէջ հաշուուած է և զրկելու  
փոստի ծախքը:

Արժէքը կանխիկ վճարուած գիրք  
զրկուի:

Հայկակ Էկինեան, Կոկնաք,  
Տետր և, Ն. Երր. 1890 (Հեղինա-  
կին ընտիր մէկ բանաստեղծութիւնն  
է այս արձակ գրութեան): 30 սանթիմ:

Հ. Կղեմէս Վ. Սիւլիեան, Դասա-  
տուրքիւն Ռոբիլեան գրաւոց (Մէկ  
լուսանկարատիպ պատկերով, վեց  
վիճառիպ տախտակօք — 79 պատկեր  
—, և 53 պատկերօք ի բնագրին, ու-  
րոց մէջ կան բազմաթիւ չհրատարա-  
կեալներ: Մեծ 8° երես Ժ.Չ+88+32).  
վիճէնա 1892: Գին 7 ֆրանք:

Հ. Բարսեղ Սարգիսեան, Ուսում  
անասիրութիւն Մանիքէա Պաւլի-  
կեան թոնրակեցիներու աղանդին և  
Գր. Նարեկացու թուղթը (Կրօնական  
նորելուի գաղափարների տարածման

պատճառով Հայաստանեայց ժողովը-  
ղինմէջ ծագած երկարատեւ և մեծ  
յուզումների մի առանձին ուսումնա-  
սիրութիւնն է որի մասին գրուած  
չկայ Հայոց պատմութեան դասագիր-  
քերին մէջ):

2 ֆր. 20 սանթիմ:

Գիտութեան և Գրականության  
Հայոց պատմութեան. Գիրք Ա.  
Բ. 1780-1834. Տպագր. Թիֆլիզ. 1893  
(Հայոց ազգի 54 տարու պատմութիւ-  
նը կը ներկայացունէ, մասնաւորապէս  
էջմիածնի գլխէն անցածները, պատ-  
մական վաւերութեամբ: Սկիզ-  
բը դրուած է Կարբեցի Յովհաննէս  
կաթողիկոսի պատկերը: Մ. յաւան-  
տութիւն արժանացած է Սահակ-  
Մեսրոպեան մրցանակին): 7 ֆր.

Կոստանդին Սարգիսեան, Հայրե-  
նիքից դուրս: Վէպիկ. Հրատարա-  
կութիւն Մ. Թարգմարեանի (Մեծա-  
գոյն բաղդի յոյսերով հայրենիքէն  
դուրս ելած մի հարուստ գիւղացու  
պատահած թշուառութիւնները կը  
նկարագրէ որ հազիւ իր հայրենիք  
վերադառնալով հոն կրցած է գտնել  
իր հանգստութիւն): 50 սանթիմ:

ԵԱԽՈՒ ԳԻՐՔ ԵՒ ՊԱՏԿԵՐ

Հ. Յ. Վ. Խաւրիքտեան, Կրթարան  
անգլիական լեզուի (Անգլիերէն լեզուն  
գիւրին և գործնական ոճով սովորեցու-  
նող քերականութիւն մ'է հրահանգ-  
ներով մէկտեղ): Ա հատորը կը բաղ-  
կանայ 256 երեսէ և Բ հատորը 216  
երեսէ. վերջն ալ յաւելուած մը կայ  
50 երեսէ բաղկացած որ հայերէն հը-  
րահանգների անգլիերէն թարգմա-  
նութիւնն է: Երկու հատորը միասին  
5 ֆր.: (1 տոլար ամբրիկեան):

Նշանակալ Հայաստանեայց Մայր  
Հայաստանի պատկերը՝ Հայոց 4 թա-  
գաւորութիւնների նշանակներովը  
մէկտեղ փայլուն թղթի վրայ և կանաչ  
կապոյտ և դեղին գոյներով ներկուած:  
1 ֆրանկ:

ԼՈՒՍԻՆԵԱՆ ՍՐԵՁԱՆԻ ՊԱՏԿԵՐ

Տաճկական բռնութեան նահատակ  
եղող Խորէն Նարայէ-Լուսինեան Սրբ-  
բազանի պատկերը ընտիր թղթի վը-  
րայ տպուած կը ծախուի Արմենիայի  
խմբագրատունը: Գինն է 65 սան-  
թիմ, փոստի ծախքը խմբագրատու-  
նէն վճարուելով:

ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՐԵՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

ՄԻՐՈՒԹԵԱՆ

Ա. ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՎԱՐԴԱՊԵՏԱՐԱՆ

ՀԱՅՈՍԱՆԻ

ՀԱՏՈՒԹԵԱՆ

Բ. Տպագրութիւն

«Հայոց Հայրենասիրական Միու-  
թեան» հրատարակած այս վարդապետ-

տարանի մէջ համառօտ կերպով բա-  
ցատրուած է թէ իւրաքանչիւր հայ-  
րենասէր Հայ ինչ փափաքներ պէտք  
է ունենայ և ինչ պարտքեր ունի կա-  
տարելու:

Կը խնդրուի ամեն հայրենասէր Հա-  
յերէ իրենց շքանի մէջ տարածել այս  
տետրակ: Մէկ անգամէն 50 օրինակ  
ծախու առնողին կը զրկուի 5 ֆրանքով  
Հատին գինն է 15 սանթիմ (Պարսկա-  
ստանի Հայերին համար 10 սանթիմ):

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ Մ. ՓՈՐՓՈՒԳԱԼԵԱՆԻ

Մ. Փորթուգալեանի հրատարա-  
կած գիրքերին վրայ մասնաւոր զեղչ  
կը լինի Պարսկաստանի Հայերին հա-  
մար որոնց կը զրկուի փափաք ծի մէջ  
նշանակուած գիներով:

Ա. ՀԱՅ ԳԻՐՔԱՅԻՆԻ ՄԵ (Սպառած):

Բ. ՀԱՅ ԳԻՐՔԱՅԻՆ

Գ. ՍԱՂԱՍԻ ԻՍՐԱԵԼԻ

Դ. ԱՋԱՏՈՒԹԻՒՆ ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ ԵՒ  
ԿԵՆՏԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ ՊՈՒԼԿԱՐ ԱՊՏԱՄ-  
ԲԱՊԵՏԱՅ (Սպառած)

Ե. ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԹՇՈՒՄՆԵՐԸ. — (Հայաս-  
տանցիները պանդխտութեան տխուր  
հետեւանքների մէկ փոքրիկ պատկերը  
կը ներկայացունէ վիպական կերպով):  
Գին (90 սանթիմ) 1 ֆրանկ 20 սանթիմ:

Զ. ԳԱՄԱԲ ՔԱՐԹՈՒՄ — ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ  
ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ յետ այլուքեցեալ աւարտե-  
լան (Մեծանուն հայ բանաստեղծին  
վերջերս գրած ազատագրունչ ընտիր ո-  
րոշմաներներէն 3ը՝ առանձին տետ-  
րակով հրատարակուած են): 50 հատր  
2 ֆր. և 50 սանթիմ, հատր (5 սանթիմ)  
10 սանթիմ:

Է. ԼԻՆԶԻ ՕՐԷՆՔԸ ՏԱՃԿԱՀԱՅՈՍԱՆԻՄ.  
(Սպառած)

Ը. ԹԻՒՐԿԻԱԻ ՀԱՅՆԵՐ ԵՒ ԻՐԵՆԸ ԴՐԱ-  
ՑԻՆԵՐ (Թիւրքիայի Հայերին և իրենց  
դրացի ազգերի վրայ վիճակագրական  
և ցեղաբանական ամփոփ և հետա-  
քրքրաշարժ տեղեկութիւններ կը պա-  
րունակէ: Թիւրքահայաստանի մէջ բը-  
նակող այլ և այլ ազգերէ բնակիչների  
թուին բաղդատական մէկ ցուցակն  
ալ կցուած է տետրակին վերջը): Գին  
50 սանթիմ (35 սանթիմ):

Թ. «ԱՐՄԵՆԻԱ»Ի ՅՈՒՇԱՐԱՐ (Արմենիայի  
Ա տարեշրջանի թիւերը այժմ բոլորո-  
վին սպառած և միեւնոյն ժամանակ  
չատերի հետաքրքրութեան առարկայ  
դարձած լինելով, այդ շրջանի մէջ Մ.  
Փորթուգալեանի գրած առաջնորդող  
յօդուածներէն գէթ 30ի չափ ամփոփ-  
ուած են Յուդարարի մէջ որ ութածալ  
դիրքով 124 երեսներէ կը բաղկանայ):  
(1 ֆրանք): 1 ֆր. 40 սանթիմ

Ժ. ՎՐԵԺ (Պուլկարիան մէջ Թիւրքերի  
արած բարբարոսութիւններէն մի փոք-  
րիկ պատկեր կը ներկայացունէ և ցոյց  
կուտայ թէ Պուլկարներն ինչպիսի մի-  
ջոցների գիմած են իրենց վրէժ լու-  
ծելու համար): (15 սանթիմ) 20 սանթիմ.  
ԺԱ. ԹՈՒՄԱՅ ԲՈՅԱՐԻՍ (Թուրքաստանի մէջ  
Թիւրքերի արած բարբարոսութիւնն.

ներէն մի փոքրիկ պատկեր կը ներկա-  
յացունէ և ցոյց կուտայ թէ Յուդերն  
ինչպիսի միջոցների գիմած են իրենց  
վրէժ լուծելու համար): (0, 15 սանթիմ)  
20 սանթիմ:

ԺԲ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ Մ. ՓՈՐՓՈՒԳԱԼԵԱՆԻ

ՆՄՈՅՇՆԵՐ

Մ. ՓՈՐՓՈՒԳԱԼԵԱՆԻ

ԳՐԱՄ ՈՏԱՆԱԻ ՈՐՆԵՐԷՆ

Մ. Փորթուգալեանի գրած հայրե-  
նասիրական ուսանաւորներէ մի քանին  
ամփոփուած են այս տետրակի մէջ իւ-  
րեւ նմոյշներ պանագան քաղաքների  
մէջ և զանազան տպաւորութիւնները  
տակ իւրերբեմն գրած ստուաւորներին  
որոնք ժամանակին հրատարակուած չի  
լինելով կորսուած են այժմ: Այն մի  
քանի ուսանաւորներ որոնք իրեն նմոյշ  
ամփոփուած են այս տետրակի մէջ,  
ցիր և ցան կը գտնուին Կ. Պօլիս տը-  
պագրուած ազգային երգ արաններին  
մէջ՝ որոց վերադին տպագրութիւնն  
վաղուց արդէն արգիւրուած է, և Ասիա  
և Արմենիա լրագիրներին մէջ: Նմոյշներ  
մէջ փոքրիկ տեղեկութիւններ արը-  
ւած են նաեւ թէ այդ ուսանաւորներ  
ինչ տպաւորութիւններ տակ ներշն-  
չուելով գրուած են: Գին (10 սանթիմ)  
15 սանթիմ:

Ասոյցմէ զատ, Արմենիայի խմբագ-  
րատան մէջ ծախու կը գտնուին նաեւ  
Հ. Ալիշանի, Հ. Ինճիճեանի, Հ. Գարե-  
ղին Չարքահանեանի, Բաֆֆի, Մե-  
րենցի հրատարակուած բոլոր գիրքերն,  
ինչպէս և սերիչ օգտակար գիրքեր և  
քարտէզներ Հայաստանի հայերէն կամ  
լատինական տառերով և զանազան  
գիներով և ին. և ին.:

Գրափաճառանոցի մանրամաս ցու-  
ցալը որ 90 երեսներէ կը բաղկանայ,  
յանկացողներին կը զրկուի ճրիպակս:

ԻՄ ՀԱՅՐԱՍՊԱՆ ԸՆԿԵՐԸ

(Կ. ՊՈԼԻՍՑ ՀԱՅՈՑ ԿԵԱՆՔԷՆ ԱԻՆՈՒՄՍ  
ՄԻ ԻՐԱԿԱՆ ՎԷՊ)

ԳՐԵՑ ԱՊԼԱՐԱՐՈՒ

Այս հետաքրքրաշարժ գրութեան կը  
ներկայացունէ ընտանեկան տխուր  
պատկերներէ մին ուր կը տեսնուի թէ  
անբարոյական մի հայր իւր ապական-  
ուած վարքաբարքով որչափ չարիք-  
ների պատճառ դարձած է և վերջ ի  
վերջոյ ինք ալ իւր որդու ձեռքով  
սպաննուած և անհետացած է աշ-  
խարհէ: Գին 1 ֆրանք, (75 սանթիմ):

ՏՆՕՐԷՆ—ԻՄԲԱԳԻՐ

Մ. ՓՈՐՓՈՒԳԱԼԵԱՆԻ

Le Gérant: FÉLIX ENFFANTIN.

ՄԱՐՍԵՅԼ

Հայերէն տպարան Մ. Փորթուգալեանի  
Marseille. — Imprimerie et Papeterie du Midi,  
Allées de Meilhan, 44.